

Dünya Ne Konuşuyor?

1 - 15 Ağustos 2024 | YIL: 3 / SAYI: 61

**Yeni Uluslararası Kara-Deniz
Ticaret Koridoru Dünya
Çapında 523 Limanı Birbirine
Bağlıyor**

**İnsansı Robotlar Çin'in
İnovasyon Öncülüğündeki
Atılımına Destek Veriyor**

**NATO ve Türkiye: İttifak
75. Yılında Ankara İçin Ne
İfade Ediyor?**

YÖNETİCİ ÖZETİ

- Yeni **Uluslararası Kara-Deniz Ticaret Koridoru** son beş yıl içinde 124 ülke ve bölgede 523 limana ulaşım sağlamayı başarmıştır. Çin'in Chongqing Belediyesi'nde bulunan operasyon merkezi ile bu ticaret koridoru, Guangxi ve Yunnan gibi Güney Çin Eyalet Bölgeleri aracılığıyla küresel limanları demiryolları, deniz yolları ve karayolları ile birbirine bağlamaktadır. Yeni Uluslararası Kara-Deniz Ticaret Koridoru lojistik ve operasyon koordinasyon merkezi tarafından açıklanan verilere göre, ticaret koridoru aracılığıyla 30.000'den fazla Çin-Avrupa yük treni sefer yapmıştır. Son beş yıl içerisinde, ticaret koridoru aracılığıyla taşınan ürün çeşitliliği 80'den türden 1.150'e yükselmiştir. Koordinasyon merkezi, Yeni Uluslararası Kara-Deniz Ticaret Koridoru'nun sadece Batı Çin'in açılımını ve gelişimini teşvik etmekle kalmayıp, aynı zamanda **Kuşak ve Yol İnisyatifi**'ne katılan ülkeler için de yeni fırsatlar oluşturduğunu belirtmiştir.
- STAR Market olarak da bilinen Şanghai Menkul Kıymetler Borsası'nın bilim-teknoloji inovasyon kurulu beşinci yılını kutlarken, kurulduğu yıldan bu yana birçok yenilikçi gelişmelere katkı sağlamıştır. Pazarın toplam piyasa değeri **4,9 trilyon yuan** seviyesine ulaşmıştır. STAR Piyasası, yüksek teknoloji ve yenilikçi şirketler için önemli bir finansman kaynağı olurken, halka arz ve piyasa mekanizmalarında önemli reformlar yapmaktadır. Bilgi açıklaması, fiyatlandırma, alım satım mekanizmaları ve uluslararası sermaye çekme gibi alanlarda daha fazla optimizasyon ve geliştirme yapmaları planlanmaktadır. Bu değişiklikler ile STAR Piyasası'nın Çin'in ekonomik kalkınmasına ve bilim-teknoloji alanındaki ilerlemelere katkı sağlaması hedeflenmektedir.
- Balkanlar'daki istikrarsızlık durumu Ukrayna ve Filistin'de devam eden savaşların gölgesinde artarken, özellikle Bosna-Hersek ve Kosova'daki gerginlikler ön plana çıkmaktadır. Bosna-Hersek'te Boşnakların, **Dayton Barış Anlaşması**'nin öngördüğü düzeni ihlal ederek Sırp Cumhuriyeti'nin yetkilerini kısıtlamayı ve tek bir üniter devlet kurmayı hedefledikleri ve bu durumun ciddi bir kriz oluşturacağı belirtilmiştir. Sırp Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı, anlaşmaya geri dönülmesini

savunsa da Boşnakların agresif politikaları ve askeri güçlenmesi bu öneriyi tehdit etmektedir.

- Mısır Hükümeti, 2024 yılı Haziran ayında sübvansiyon edilen **baladi** ekmeğinin fiyatını dört kat artırmıştır. Yapılan artış, buğday ithalatına olan bağımlılık, Rusya-Ukrayna Savaşı, Mısır lirasındaki değer kaybı ve kamu harcamalarını azaltma çabalarıyla ilişkilidir. Ekmek fiyatları, Mısır'da hassas bir siyasi konu olup, ekmeğin fiyatında oluşabilecek artışların beslenme güvenliğini zorlaştırabileceği vurgulanmıştır. Hükümet, sübvansiyonlu gıda sepetini besleyici gıdalar ile genişletmeyi planlamaktadır.
- Dünya Sağlık Örgütü, Afrika'daki **mpox** vakalarındaki artış ve yeni bir klonun ortaya çıkması nedeniyle "Uluslararası Halk Sağlığı Acil Durumu" ilan etmiştir. DSÖ Acil Durum Komitesi, uluslararası bir müdahale çağrısında bulunarak mpox'un daha önce vaka bildirilmemiş bölgelerde bile yayıldığını belirtmiştir. Afrika'da yaklaşık 10 milyon doz aşıya ihtiyaç duyulurken, DSÖ mevcut aşı stoklarını ve ek üretim planlarını açıklamıştır. Ayrıca, aşılardan etkili şekilde kullanılabilmesi için hastalığın yayılma şeklini anlamamanın önemli olduğu ve ülkelerin DSÖ ile iş birliği yapmaları gerektiği vurgulanmıştır.
- Şanghay'da düzenlenen **Dünya Yapay Zekâ Konferansı**'nda, huzurevlerinde, yaşlı bakımında ve otomobil fabrikalarında kullanılacak insansı robotlar sergilenmiştir. Tien Kung adlı robot, saatte 6 kilometre hızla koşabilen ilk tam boyutlu elektrikli robot olarak tanıtılırken, Çin'in insansı robot pazarının 2024'te 2,76 milyar yuan, 2029'da 75 milyar yuan ve 2035'te 300 milyar yuan olması beklenmektedir.

DÜNYA NE KONUŞUYOR?

1-15 Ağustos 2024

Bu Rapor, **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)** tarafından özel olarak hazırlanmıştır.

Bu yayının tüm hakları KOSAM'a aittir. KOSAM'ın izni olmadan yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek sureti ile alıntı yapılabilir. Bu yayındaki tüm fikirler tamamen derlenen enstitüler, yayınlayan yazarlara aittir ve KOSAM'ın yayın politikalarını yansıtmamaktadır.

COPYRIGHT © 2024

KOSAM - Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi

Akabe Mah. Alaaddin Kap Cd. No:130 D:H, 42020 Karatay / Konya TÜRKİYE

Tel: 0539 897 21 01

www.kosam.org

info@kosam.org

İçindekiler

A. EKONOMİ	1
1. Rusya Yaptırımları ve Dolar Döviz Rezervleri / Research Institute of Economy, Trade and Industry (Japonya)	1
2. Sipariş Eksikliği Ekonomiye Olumsuz Etkiliyor / IFO Institute (Almanya)	2
3. Çin'in Endüstriyel Kapasitesindeki Sorunu ABD Çözebilir / The East Asia Forum (Avustralya)	2
4. Avrupa Birliği Yeni Bir Borç Krizine Mi Sürükleniyor? / Mises Institute (ABD)	4
5. Alman Otomotiv Sektöründe Son Durum / IFO Institute (Almanya)	5
6. İstihdam Artışı Temmuz Ayında 114,000'e Gerilerken, İşsizlik ise %4.3'e Yükseldi / Centre for Economic Policy Research (Birleşik Krallık)	6
7. Yeni Uluslararası Kara-Deniz Ticaret Koridoru Dünya Çapında 523 Limanı Birbirine Bağlıyor / Xinhua Silk Road Information Service (Çin)	7
8. Trump 2.0 Afrika Ekonomilerini Nasıl Etkileyecek? / Institute for Security Studies (Güney Afrika)	8
9. STAR Market Çinli Şirketlerin Teknoloji İnovasyonundaki Gelişiminde Önemli Rol Oynuyor / Global Times (Çin)	9
B. POLİTİKA	12
1. Suriye'de Normalleşme: Savunma Diplomasinin Başarısızlığı / Brookings (ABD)	12
2. Venezuela'nın En Karanlık Anı / The Dispatch (ABD)	13
3. NATO Putin'in Kısasa Kısas Politikasına Hazır Mı? / American Enterprise Institute (ABD)	14
4. Bosna Hersek'i Yeni Bir Savaş Tehdit Ediyor / Mises Institute (ABD)	15
5. NATO ve Türkiye: İttifak, 75. Yılında Ankara İçin Ne İfade Ediyor? / Trends Research & Advisory (Birleşik Arap Emirlikleri)	16
6. Orta Doğu'da Geniş Çaplı Çatışma Potansiyeli / The Washington Institute (ABD)	18
7. Trump'ın İkinci Dönemi Çin İçin Ne Anlama Geliyor? / Vivekananda International Foundation (Hindistan)	20
8. Rusya'nın Esir Takası Stratejisinin Şifresi Çözülüyor / Chatham House (Birleşik Krallık)	21

C. ÇEVRE.....	23
1. Şehirlerde İnşaat ve Yıkım Atıklarının Yönetimi / Observer Research Foundation (Hindistan)	23
2. Yüksek Buğday Fiyatları, Mısır'ı 1989'dan Bu Yana İlk Kez Ekmek Fiyatlarını Artırmaya İtti / International Food Policy Research Institute (ABD).....	24
3. Sıcak Hava Dalgaları ve İklim Değişikliği / Chatham House (Birleşik Krallık)	25
4. Dünya Geneline 'Net Sıfır' Planlarına Rağmen Fosil Yakıt Tüketimi Artıyor/ Fraser Institute (Kanada).....	27
D. SOSYAL.....	29
1. ABD'de COVID İstikrarlı Yükselişini Sürdürüyor / Center for Infectious Disease Research & Policy (ABD)	29
2. Dünya Sağlık Örgütü Maymun Çiçeği Virüsü Sebebiyle Küresel Halk Sağlığı Acil Durumu İlan Etti / Center for Infectious Disease Research & Policy (ABD)	30
E. TEKNOLOJİ.....	32
1. İnsansı Robotlar Çin'in İnovatif Atılımlarına Destek Veriyor / Xinhua Silk Road Information Service (Çin)	32
F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER	34

A. EKONOMİ

1. Rusya Yaptırımları ve Dolar Döviz Rezervleri / Research Institute of Economy, Trade and Industry (Japonya)

Rusya Merkez Bankası'na ait döviz rezervlerinin dondurulması, doların resmi döviz rezervlerindeki baskın rolünü etkileyip etkilemediği üzerine tartışmalar sürmektedir. 1999'dan 2021 yılına kadar olan verilerle oluşturulan temel çizgiye göre, doların resmi rezervlerdeki payı 2021 sonundan bu yana önemli bir değişim göstermemiştir. 2022 yılı Şubat ayında Rusya Merkez Bankası döviz rezervlerinin dondurulması, doların mevcut döviz rezervlerindeki rolünün azalmasına yol açmıştır. Daha önce yapılan rezerv dondurma kararları, Libya, İran, Venezuela ve Afganistan gibi ülkelerle sınırlı kalırken, Rusya rezervlerinin dondurulması daha büyük bir etkiye sahiptir.

Bazı çalışmalarda, döviz rezervlerinde dolar harici çeşitlendirme eğiliminin düşük olduğu ve dolara güçlü bir **alternatif bulunamadığı** belirtilmiştir. Ayrıca, ABD'nin uyguladığı yaptırımların büyük bir etkiye sahip olmadığı, sebebinin ise döviz rezervlerinin büyük kısmını dolar olarak tutan ülkelerin genelde ABD ile uyumlu ilişkiler yürüten ülkeler olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca, Çin'in ABD menkul kıymetleri alımını sürdürdüğü ve dolar satmadığı tespit edilmiştir.

2021 yılından bu yana yapılan gözlemler, dolardan uzaklaşma eğiliminde önemli bir değişiklik olmadığını ortaya koymuştur. Dolar payının gelişimi, geçmiş davranışlarla uyumlu kalmıştır. 2024 yılı Mart ayında doların resmi rezervlerdeki payı, 2021 yılı sonunda gözlemlenen seviyeye çok yakın bir değerde kalmıştır.

Sonuç olarak, Rusya'nın rezervlerinin dondurulması ve diğer benzer hamleler, resmi rezerv yöneticilerinin dolardan uzaklaşmalarına **neden olmamıştır**. Döviz rezervlerinde doların baskınlığı, döviz kuru değişimleri ve dolardan kademeli uzaklaşma eğilimleri göz önünde bulundurulduğunda, büyük bir değişim göstermemiştir. Doların rezervlerdeki baskın rolü ise devam etmektedir.

Erişim: https://www.rieti.go.jp/en/columns/v01_0215.html

Anahtar Kelimeler: Döviz, Merkez Bankası, Rezerv, Rusya.

2. Sipariş Eksikliği Ekonomiyi Olumsuz Etkiliyor / IFO Institute (Almanya)

Almanya'daki sipariş eksikliği daha da kötüleşerek ekonomik büyüme için engel teşkil etmeye başlamıştır. Nisan ayında şirketlerin %38,4'ü sipariş eksikliğinden şikâyet ederken, temmuz ayında bu oran %39,4'e ulaşmıştır. Sanayide sipariş eksikliği oranı %39,5'ten %43,6'ya yükselmiştir. Metal işleme sektörü ve elektrikli ekipman üretiminde **her iki işletmeden biri** sipariş eksikliğinden bahsetmektedir. Otomobil üretiminde bu oran yaklaşık %43, kimya sektöründe ise %40'dır. Mevsimsel nedenlerle, sadece birkaç içecek üreticisi (%7,3) sipariş eksikliği sorunu yaşamaktadır.

Hizmet sektöründe ise sipariş eksikliği oranı %32,4'ten %31,2'ye düşmüştür. Zayıf seyreden ekonomik durum reklam sektörünü de etkilemektedir. Aynı durum personel ajansları ve taşımacılık sektörü için de geçerlidir. Lojistik sektöründe, özellikle sanayiden gelen taşıma siparişlerinde eksiklik yaşanmaktadır. Yiyecek ve içecek sektöründe ise işletmelerin yaklaşık üçte biri yeterli müşteri bulmakta zorlanmaktadır. Etkinlik sektöründe ise bu oran %38,5'e çıkmaktadır. Öte yandan hukuk, vergi danışmanlığı ve mali denetim sektörlerinde de endişe verici bir durum gözlemlenmemektedir.

Erişim: <https://www.ifo.de/fakten/2024-08-07/auftragsmangel-belastet-die-wirtschaft>

Anahtar Kelimeler: Almanya, Ekonomi, Sipariş.

3. Çin'in Endüstriyel Kapasitesindeki Sorunu ABD Çözebilir / The East Asia Forum (Avustralya)

Çin'in yeşil endüstrisindeki kapasite fazlası, uluslararası ticarete önemli bir sorun olarak görülmektedir. Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), "**kapasite fazlası**" terimini resmi olarak tanımlamadığı ve iyileştirici önlemler getirmediği için, bu konu DTÖ'nün kapsamı dışında kalmaktadır. Kapasite fazlası sorunu genellikle Çin ile ilişkilendirilirken, benzer sorunlar İsviçre'nin finansal hizmetleri ve ABD'nin sivil uçakları gibi diğer sektörlerde de görülebilmektedir. Çin'in gelişmiş büyük çelik endüstrisi uzun zamandır şikâyet konusu olurken, eleştiriler son dönemde elektrikli araçlar, bataryalar ve güneş panelleri gibi yeşil endüstrilere de yöneltilmektedir. Çin, iç talebinin çok üzerinde fabrika yatırımları

yapması, düşük fiyatlarla ihracat yapması ve yabancı endüstrileri caydırması bu eleştirilerin nedenleri arasında yer almaktadır.

Kaynak: EASTASIAFORUM

ABD'nin 1890 tarihli "**Tarife Yasası**" ve 1916 tarihli "**Antidamping Yasası**", sübvansiyon ve damping uygulamalarına karşı vergi getiren kurallar olmuştur. Ancak, kapasite fazlası bu mevcut çözümlerle ele alınmamış ve genellikle yeni bir sorun olarak ortaya çıkmıştır. ABD'nin "301. Bölüm" kapsamındaki ticari tedbirleri, Çin'in kapasite fazlası bir sorun haline gelmeden önce uygulanmaya başlanmıştır. Bu tedbirler, şeffaf olmayan sübvansiyonlar ve teknoloji hırsızlığına karşı alınan önlemleri içermektedir. Çin'in güneş panelleri ve elektrikli araçlarına uygulanan cezai vergiler, ticaret politikalarının nasıl evrildiğini göstermektedir.

2012 yılı Aralık ayında ABD Ticaret Bakanlığı, Çinli güneş enerji firmalarına sübvansiyon ve anti-damping vergileri uygulamaya başlamıştır. Ancak bu vergilere rağmen Çin, 2023 itibarıyla küresel güneş enerji kapasitesinin %80'ine sahip olurken, güneş panellerinin ana tedarikçisi olmaya devam etmektedir. 2024 yılı Mayıs ayında ABD, Çin menşeli güneş panellerine uygulanan gümrük vergisini iki katına çıkararak %50 yapmıştır. Bu durum, Çin'in güneş enerji ihracatını Kamboçya, Malezya, Tayland ve Vietnam gibi ülkeler üzerinden yönlendirmesine neden olmuştur.

Çin'in elektrikli araç üretimini hızlı bir şekilde artırması Avrupa Birliği ve ABD'nin tepkisine yol açarken, Avrupa Birliği Çinli elektrikli araçlara yönelik sübvansiyon soruşturmaları başlatmıştır. ABD ise, otomobil tarifelerini %100'e çıkartarak, Ağustos 2024'te elektrikli araç bataryalarına %25 gümrük vergisi getirerek tepki göstermiştir. Trump, Çin ve Meksika'dan ithal edilen elektrikli araçlara %200 gümrük vergisi getireceğini belirtmiştir.

Erişim: <https://eastasiaforum.org/2024/08/04/if-chinese-industrial-capacity-is-a-problem-the-us-has-better-measures-to-deal-with-it/>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Endüstri, Elektrikli Araç.

4. Avrupa Birliği Yeni Bir Borç Krizine Mi Sürükleniyor? / Mises Institute (ABD)

Avrupa, ekonomik büyüme konusunda zorluk yaşarken, ABD'nin %2,5'lik büyüme oranının aksine 2023 yılında ekonomik olarak durgun kalmıştır. Bu durum, büyük harcama taahhütleri ve savunma harcamalarındaki artışla birleşince, çoğu AB üyesinin bütçe açığı vermesine yol açmıştır. **11 AB üyesi** ülke, %3'ün üzerinde **bütçe açığı vererek** AB kurallarını ihlal etmiştir. Avrupa Komisyonunun, bu ülkeler hakkında prosedürleri uygulayabileceği ve halihazırda birçok ülkenin durumunu incelediği ifade edilmiştir.

Bütçe açıkları, AB'nin genel borç oranının %81,7'ye çıkmasına neden olurken bazı ülkelerin ekonomik kemer sıkma politikalarına geri dönmesine yol açmıştır. Örneğin, Finlandiya ve Fransa harcamalarını kısıtlarken, İspanya ise vergileri artırmıştır. Ancak savunma ve çevre yatırımlarının artışı, bu önlemlerin yetersiz kalmasına neden olmuştur. Fransa, yüksek bütçe açığına rağmen yeşil harcamalara büyük miktarda bütçe tahsis ederken, Almanya ise çevresel hedeflere ulaşma amacıyla önemli yatırımlar yapmıştır.

Avrupa'nın ekonomik sıkıntılarında Fransa'nın korumacı ekonomi politikaları ve yüksek savunma harcamaları önemli rol oynamıştır. ABD'nin savunma finansmanını azaltması nedeniyle Avrupa, kendi savunmasını daha fazla üstlenmek zorunda kalmıştır. Sonuç

olarak, Avrupa'nın büyük refah devletleri ve yüksek harcamaları, ekonomik krizlerle başa çıkmayı zorlaştırmaktadır.

Kaynak: *Mises Institute*

Erişim: <https://mises.org/mises-wire/european-union-headed-another-debt-crisis>

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Ekonomi, Fransa.

5. Alman Otomotiv Sektöründe Son Durum / IFO Institute (Almanya)

Almanya otomotiv sektöründeki iş ortamı temmuz ayında yeniden kötüleşmiştir. Haziran ayında -9,5 olan gösterge, temmuz ayında -18,3 puana gerilemiştir. IFO Endüstriyel Organizasyon ve Yeni Teknolojiler Merkezi'nden Anita Wölfl, “**Otomotiv endüstrisi krize doğru kayıyor**” demiştir.

Durumun kötüleşmesi hem mevcut iş durumunun değerlendirilmesinden hem de önümüzdeki altı aya ilişkin beklentilerden kaynaklanmaktadır. İş durumu göstergesi temmuz ayında 10 puan düşerek +3,2 puandan -6,8 puana gerilemiştir. Beklentiler göstergesi ise haziran ayında görülen -21,3 puandan -29,1 puana düşmüştür.

Wölfl, “Önümüzdeki aylarda önemli bir iyileşme beklenmiyor” demiştir. Kapasite kullanımı %77,7'ye kadar gerileyerek uzun vadeli ortalamasının 9 puan altına düşmüştür.

Yurtdışından da olumlu bir ivme beklenmezken, ihracat beklentileri -16,8 puana kadar gerileyerek bir önceki aya göre 13 puan azalmıştır.

Erişim: <https://www.ifo.de/en/facts/2024-08-05/sentiment-german-automotive-industry-darkens-further>

Anahtar Kelimeler: Almanya, Otomotiv, Teknoloji.

6. İstihdam Artışı Temmuz Ayında 114.000'e Gerilerken, İşsizlik ise %4,3'e Yükseldi / Centre for Economic Policy Research (Birleşik Krallık)

ABD'nin Temmuz ayı iş raporu beklentilerin oldukça altında kalmıştır. Kuruluş anketinde bildirilen 114.000 iş artışı, Nisan 2023'ten bu yana kaydedilen **en düşük rakam** olurken bununla birlikte son üç ayın ortalaması 170.000'e gerilemiştir. İşsizlik oranı %4,3'e yükselirken, geçen yıl Nisan ayında kaydedilen %3,4'lük seviyeye kıyasla önemli bir artış göstermiştir. Dezavantajlı gruplar, işsizlik artışından en çok etkilenenler oldu. Lise diploması olmayan işçilerin işsizlik oranı %6,7'ye, sadece lise diploması olanların oranı ise %4,6'ya yükselmiştir. Üniversite mezunlarının işsizlik oranı ise daha düşük bir artış göstermiştir. Siyahi ve Hispanik işçilerin işsizlik oranları artarken, kadınların başlıca aile reisliği yaptığı hanelerde işsizlik oranı düşmüştür.

Kaynak: CEPR

Başlıca yaş grubundaki (25-54 yaş) işgücüne katılım oranı hâlâ güçlü ve yüksek seviyede seyretmektedir. İnşaat ve imalat sektörlerindeki iş miktarı artmaya devam ederken, **yüksek faiz** oranları ve **azalan iş saatleri** endişe kaynağı olmuştur. Sağlık sektörü iş büyümesinde lider konumda olurken, kamu sektöründeki büyüme belirgin şekilde yavaşlamıştır. Temmuz ayında görülen işsizlik artışının büyük kısmı geçici işten çıkarılmalardan kaynaklanmıştır. Maaş artışları ise %3,7 seviyesinde kalarak, 2018-2019 dönemiyle uyumlu bir hızda ilerlemeye devam etmektedir. Genel olarak, işsizlik oranındaki artış ve zayıf iş artışları, işgücü piyasasında endişe verici bir zayıflık sinyali vermektedir. İşsizlik oranındaki yükseliş, milyonlarca kişinin iş bulma ve istihdam güvenliği konusunda sıkıntı yaşamasına yol açmaktadır.

Erişim: <https://cepr.net/job-growth-slows-to-114000-in-july-unemployment-rises-to-4-3-percent/>

Anahtar Kelimeler: ABD, Ekonomi, İstihdam, İşsizlik.

7. Yeni Uluslararası Kara-Deniz Ticaret Koridoru Dünya Çapında 523 Limanı Birbirine Bağlıyor / Xinhua Silk Road Information Service (Çin)

Son beş yıl içinde Yeni Uluslararası Kara-Deniz Ticaret Koridoru, 124 ülke ve bölgede 523 limana ulaşım sağlamıştır. Çin'in Chongqing Belediyesi'nde bulunan operasyon merkezi ile bu ticaret koridoru, Guangxi ve Yunnan gibi Güney Çin Eyalet Bölgeleri aracılığıyla küresel limanları demiryolları, deniz yolları ve karayolları ile birbirine bağlamaktadır. Yeni Uluslararası Kara-Deniz Ticaret Koridoru lojistik ve operasyon koordinasyon merkezi tarafından açıklanan verilere göre, ticaret koridoru aracılığıyla 30.000'den fazla Çin-Avrupa yük treni sefer yapmıştır. 2019 yılında 2023 yılına kadar Chongqing'den geçen ticaret koridoru aracılığıyla yıllık yük hacmi sırasıyla %50, %45, %54, %32 ve %21 oranında artmıştır. Son beş yıl içerisinde, ticaret koridoru aracılığıyla taşınan **ürün çeşitliliği** 80'den türden **1.150'ye yükselmiştir**. Bu çeşitlilik elektronik ürünler, araçlar ve bileşenleri, makineler, küçük ev aletleri ve gıda gibi geniş bir ürün yelpazesini kapsamaktadır. Ticaret koridoru, artık ithalat ve ihracat gönderileri arasında neredeyse bir denge sağlamıştır.

Hızlı ve verimli koridordan yararlanan Batı Çin'in özel ürünleri, örneğin goji berry suyu, Chongqing'den portakal ve Guizhou'dan çay, yerel dış ticaret için yeni büyüme kaynağı haline gelmiştir. Ayrıca, bu batı bölgelerinden yeni enerji araçlarının ihracatı hızlanırken, yerel otomotiv işletmeleri Güneydoğu Asya ülkelerinde fabrikalar kurmuştur. Koordinasyon merkezi, Yeni Uluslararası Kara-Deniz Ticaret Koridoru'nun sadece Batı Çin'in açılımını ve gelişimini teşvik etmekle kalmayıp, aynı zamanda Kuşak ve Yol İnisiyatifi'ne katılan ülkeler için de yeni fırsatlar oluşturduğunu belirtmiştir.

Kaynak: Xinhua Silk Road

Erişim: <https://en.imsilkroad.com/p/341455.html>

Anahtar Kelimeler: Çin, Deniz, Ticaret Koridoru.

8. Trump 2.0 Afrika Ekonomilerini Nasıl Etkileyecek? / Institute for Security Studies (Güney Afrika)

Donald Trump, ikinci başkanlık dönemiyle Afrika ekonomilerini önemli ölçüde etkileyeceği ve "Önce Amerika" politikasıyla küresel ticarete korumacılığı teşvik ederek büyük ticaret ortaklarıyla olan ilişkilerini yeniden şekillendireceği öngörülmektedir. Bu

durum, Afrika ülkelerinin **tedarik zincirlerinde** de **aksamalara yol açacağı** düşünülmektedir. Trump'ın serbest piyasa ve deregülasyon politikaları ekonomik büyümeyi teşvik edebilir. Ancak ABD'nin yüksek borç seviyesi (32 trilyon doları aşmış durumda), bu stratejilerin uzun vadeli sürdürülebilirliğini zorlaştırabilir. Ayrıca Trump'ın Federal Reserve'in bağımsızlığına yönelik eleştirileri, para politikalarının güvenilirliğini ve öngörülebilenliğini etkileyebilir. Bu durum da küresel ekonomik istikrarı sarsabilir.

Afrika için Trump'ın politikaları, yüksek enflasyon, doların değerlenmesi ve ticaret çatışmaları gibi sorunlara yol açabilir. 2024 yılında bazı Afrika ülkelerinde enflasyon oranları %20'yi geçerken, ABD dolarının diğer para birimleri karşısında %5-10 oranında değer kazanması beklenmektedir. Ayrıca Trump'ın olası ticaret savaşları ve uluslararası yardımlarda kesinti yapma ihtimali, Afrika ülkeleri için ek zorluklar doğurabilir. Bu yardımların kesilmesi, özellikle düşük gelirli ülkeler için ciddi ekonomik zorluklara neden olabilir.

Bununla birlikte Trump'ın Çin'e karşı sert tutumu, Afrika'ya bazı **fırsatlar sunabilir**. Çin'in Afrika'daki etkisinin azalması, Afrika ülkelerine yeni ticaret ve yatırım olanakları sağlayabilir. Ancak bu fırsatları değerlendirebilmek için Afrika ülkelerinin dikkatli ve stratejik adımlar atması gerekecektir. Sonuç olarak, Trump'ın ikinci başkanlığı, Afrika ekonomilerini hem zorluklar hem de fırsatlarla karşı karşıya bırakabilir. Afrika ülkelerinin, bu değişken küresel ortamda başarılı olabilmek için stratejik planlamalar yapması ve olası riskleri en aza indirmek için etkili politikalar geliştirmesi önemlidir.

Erişim: <https://issafrika.org/iss-today/how-would-trump-2-0-impact-african-economies>

Anahtar Kelimeler: Afrika, ABD, Seçim, Trump.

9. STAR Market Çinli Şirketlerin Teknoloji İnovasyonundaki Gelişiminde Önemli Rol Oynuyor / Global Times (Çin)

STAR Market olarak da bilinen Şanghai Menkul Kıymetler Borsası'nın bilim-teknoloji inovasyon kurulu, haziran ayında beşinci yıl dönümünü kutlamıştır. Geçtiğimiz beş yıl boyunca, Çin'in sermaye piyasası reformları için bir test alanı olan **STAR Piyasası**, kayda

dayalı halka arz, piyasa ticareti, destek sistemleri, kottan çıkarma mekanizmaları, hak ve menfaatlerin korunması gibi alanlarda sürekli olarak gelişmiştir. Kapsamlı kayda dayalı halka arz reformlarını uygulama görevini başarıyla tamamlarken piyasa fiyatı keşfi rolünü etkin bir şekilde yerine getirmiş ve diğer piyasa oyuncularının öğrenmesi için başarılı deneyimler sağlamıştır.

STAR Piyasası mevcut durumda yaklaşık 570 halka arzı tamamlarken, toplam piyasa değeri yaklaşık 4.9 trilyon yuan (686 milyar \$) seviyesindedir. Piyasa sorunsuz bir şekilde işlerken, likidite giderek artmakta ve yüksek teknolojiye yenilikçi şirketler için finansman desteği sağlamaya devam etmektedir. STAR Piyasası, yeni nesil bilgi teknolojisi, biyomedikal ve gelişmiş ekipman imalatı sektörlerinden çok sayıda işletmeyi çekerek, kurumsal düzeyde teknoloji inovasyonu işletmeleri için daha uygun finansman kanalları ve olgun ticaret mekanizmaları sunmaktadır. Bu durum, yatırım kolaylığını ve uluslararası açıklığı artırarak borsada işlem gören şirketlere sürekli sermaye desteği sağlamaktadır. STAR Piyasası reformları, halka arz, kotasyon, alım satım, birleşme ve devralma ile kottan çıkarma gibi çeşitli konuları kapsayarak giderek olgunlaşmaktadır. STAR Piyasasının çeşitlendirilmiş ve kapsayıcı kotasyon koşulları, farklı türdeki bilim-teknoloji işletmelerinin farklı finansman ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

Kaynak: VCG

Aynı zamanda, STAR Piyasası yeniden finansman, birleşme ve devralmalar, öz sermaye teşvikleri, hissedarlık azaltımı ve bilgi ifşası konularında yenilikçi keşifler gerçekleştirmiş ve bunları sürekli olarak optimize ederek geliştirmiştir. Şu anda STAR Piyasasında listelenen şirketlerin ortalama fiyat-kazanç oranı, Şanghay ve Shenzhen'deki iki ana ticaret borsasındakinden önemli ölçüde daha yüksektir. Bununla birlikte, likidite ve faaliyetler piyasa gözlemcilerinin beklediği seviyenin altında kalmaktadır. Bu durum, STAR Piyasasının ulusal stratejik gereklilikleri karşılayan, kilit çekirdek teknolojilerde çığır açan ve yüksek pazar tanınırlığına sahip teknoloji inovasyon şirketlerine hizmet vermesinden kaynaklanmaktadır.

Gelecekte, bir dizi kurumsal ve yapısal optimizasyon yoluyla STAR Piyasası, Çin'in yüksek kaliteli ekonomik kalkınmasına öncülük etmede ve bilim-teknoloji gelişimindeki "darboğaz" sorununu çözüme daha büyük bir rol oynayacaktır. Bu önlemler arasında bilgi açıklama yükümlülüklerine bağlı kalınması, şirketlerin halka arzlarında kademeli olarak piyasa bazlı fiyatlandırmaya geçmeleri için yönlendirilmesi, piyasa duyarlılığı bozukluklarının azaltılması; alım satım mekanizmalarının sürekli olarak iyileştirilmesi, finansal ürün sunumlarının genişletilmesi, uzun vadeli fonların piyasaya yönlendirilmesi; kurumsal açıklığın artırılması, uluslararası sermayenin getirilmesi, bağlantı mekanizmasının sürekli olarak genişletilmesi; kottan çıkarma kanallarının iyileştirilmesinin hızlandırılması, kottan çıkarma oranının artırılması, piyasa likiditesinin sağlanması ve sağlıklı bir rekabet mekanizmasının oluşturulması yer almaktadır.

Erişim: <https://www.globaltimes.cn/page/202408/1317473.shtml>

Anahtar Kelimeler: STAR Market, Çin, Piyasa, Halka Arz.

B. POLİTİKA

1. Suriye'de Normalleşme: Savunma Diplomasinin Başarısızlığı / Brookings (ABD)

Suudi Arabistan Mayıs ayı sonunda, 12 yıl önce Şam'daki büyükelçiliğini kapatmasının ardından Suriye'ye ilk büyükelçisini atamıştır. Bu adım, Arap ülkelerinin Suriye'nin Esad rejimiyle ilişkilerini normalleştirme çabalarının bir parçası olarak görülmektedir. 2018 yılında Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Suriye ile ilişkilerini yeniden kuran ilk ülke olmuş, ancak Suriye'ye büyükelçi göndermesi 2024 yılı Ocak ayını bulmuştur. Ürdün ve Bahreyn gibi diğer ülkeler de ilişkilerinde normalleşmeye yönelirken bu süreç, özellikle 2023 yılı Şubat ayında meydana gelen yıkıcı depremlerden sonra hızlanmıştır.

Mayıs ayında, Arap Birliği Suriye'nin üyeliğini yeniden tesis etmiş ve Ürdün, Suudi Arabistan, Irak, Lübnan ve Mısır gibi bazı Arap ülkeleri, Suriye'nin Arap dünyasına geri dönüşünü müzakere etmek ve Suriye'ye potansiyel mali destek sağlamak amacıyla bir **Suriye Arap İrtibat Komitesi** kurmuştur. Bu süreçte Esad, Gazze Acil Zirvesi de dahil olmak üzere bölgesel forumlara katılmaya devam etmiştir.

Kaynak: Reuters

Ancak, normalleşme süreci beklenen sonuçları vermemiştir. Esad rejimi, özellikle mültecilerin ülkeye güvenli şekilde geri dönüşü, Captagon uyuşturucusunun üretimi ve kaçakçılığı konularında hiçbir ilerleme kaydetmemiştir. Arap ülkeleri, Esad rejiminin uyuşturucu ticaretini engellemeyi reddetmesi ve mültecilerin gönüllü geri dönüşüne uygun koşulları sağlamaması gibi sorunlarla karşı karşıyadır.

ABD'nin normalleşmeyi tersine çevirmek ve Esad'ın mevcut statüsünü korumak için daha iddialı bir strateji benimsemesi gerektiği vurgulanmıştır. ABD'nin, Esad rejimine karşı yaptırımları daha etkin bir şekilde uygulaması ve bu süreçte daha aktif bir rol oynaması gerekmektedir. Aksi halde, Esad rejiminin meşruiyet kazanması ve mültecilerin şiddete uğraması gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkabilir. ABD ve Avrupa'nın bu süreci yeniden gözden geçirmesi, Esad rejimine karşı daha etkili bir politika izlemeleri gerektiği belirtilmektedir.

Erişim: <https://www.brookings.edu/articles/syria-normalization-the-failure-of-defensive-diplomacy/>

Anahtar Kelimeler: ABD, Diplomasi, Suriye.

2. Venezuela'nın En Karanlık Anı / The Dispatch (ABD)

Venezuela'da 28 Temmuz 2024 tarihinde önemli bir olay yaşanmıştır. Muhalefet adayı **Edmundo González**, uzun yıllardır Nicolás Maduro'nun yönetimindeki hükümete karşı **büyük bir zafer** elde etmiştir. Ülkede sosyalist partinin medyayı tamamen kontrol etmesi, rüşvet dağıtması ve yurtdışındaki Venezuelalıların oy kullanma haklarını yasaklamasına rağmen González'in seçimde oyların yaklaşık %70'ini aldığı vurgulanmıştır. Maduro'nun ise seçimi kaybettiğini kabul etmediği ve sahte sonuçlar açıkladığı belirtilmiştir. Ancak Venezuelalılar değişim isteği ve korkusuzluklarıyla rejimi sorgularken, Maduro'nun iktidardan nasıl uzaklaştırılacağı sorusu gündeme gelmiştir.

Venezuela, dünyanın en büyük petrol rezervlerine sahip olmasının yanı sıra, çeşitli doğal harikalara sahip bir ülkedir. Ancak 1958 yılında demokratikleşen ülke, 1998'de Hugo Chávez'in iktidara gelmesiyle sosyalist bir kamulaştırma gündemine geçmiş ve ekonomiyi zora sokan politikalar uygulamıştır. Chávez'in ölümünden sonra Maduro'nun

liderliğinde, ülke daha da kötüleşmiş; ekonomisi büyük bir darbe alarak milyonlarca insanın göç etmesine neden olmuştur.

Muhtelif seçimlerde hileler ve baskılar sonucunda halk, muhalefet lideri Maria Corina Machado'nun önderliğinde sokaklara dökülmüştür. Machado, seçimlerde büyük bir destek almış ancak rejim tarafından karşılaşılan zorluklar, protestoların kanlı bir şekilde bastırılmasına neden olmuştur. Uluslararası toplumun tepkisi yetersiz kalırken bazı Latin Amerika ülkeleri Maduro'yu desteklemeye devam etmiştir. Özgür bir Venezuela'nın, ülkede ekonomik ve siyasi canlanmayı, insan hakları ihlallerinin sona ermesini ve büyük mülteci krizinin çözümünü sağlayabileceği belirtiliyor. Sonuç olarak, Venezuela'nın ancak uluslararası destekle ve doğru stratejilerle özgürlüğüne kavuşabileceği düşünülmektedir.

Kaynak: Carlos Landaeta

Erişim: <https://thedispatch.com/article/venezuelas-darkest-hour/>

Anahtar Kelimeler: ABD, Maduro, Seçim, Venezuela.

3. NATO Putin'in Kısa Kısa Politikasına Hazır Mı? / American Enterprise Institute (ABD)

Vladimir Putin, Ukrayna birliklerinin Rusya'ya yönelik saldırısına ilişkin ilk kapsamlı kamu değerlendirmesinde, "**Düşman, kuşkusuz uygun bir yanıt alacak!**" demiştir. "Düşman" ifadesini kullanırken, bunun sadece Ukrayna olmadığını, Ukrayna aracılığıyla Rusya'ya

savaş açan Batı olduğunu belirtmiştir. Ukrayna'ya yönelik bombardımanların artması ve Donetsk bölgesindeki Ukrayna mevzilerine yapılan saldırıların yoğunlaşmasının yanı sıra, ittifakın doğu kanadında, muhtemelen Estonya veya Letonya gibi savunmasız NATO ülkelerine karşı misilleme saldırıların olabileceği iddia edilmiştir.

Putin'in Rusya'yı kazanılması imkânsız bir savaşın bataklığından çıkarmak için doğrudan NATO ile karşı karşıya gelerek ABD'yi nükleer savaşın eşiğine getirebileceği ve Batı'yı, Rusya'nın şartları altında Ukrayna'da "barış" sağlanacak bir "kapsamlı çözüm" müzakerelerine zorlayabileceği ifade edilmiştir. Savaşın ülkenin günlük yaşamından mümkün olduğunca uzak tutulması, Putin'in ülkenin kaynaklarını akıtırken sosyal barışı koruma stratejisinin merkezinde yer almaktadır. Joe Biden'ın başkanlık seçimlerinden çekilme kararını Washington'da büyük bir siyasi kriz, hatta karar alma felci olarak değerlendirmesi muhtemeldir. Aynı zamanda, Rus askerleri Ukrayna'da gerilmiş ve strese girmişken, Estonya veya Letonya'nın bir kısmını işgal etmek ve elde tutmak; ardından NATO'nun bu toprakları geri almaya çalışması durumunda oluşabilecek nükleer saldırı tehdidi, tüm bu olasılıklar senaryolar arasında yer almaktadır.

Erişim: <https://www.aei.org/foreign-and-defense-policy/is-nato-ready-for-putins-tit-for-tat/>

Anahtar Kelimeler: Rusya, Ukrayna, Savaş.

4. Bosna Hersek'i Yeni Bir Savaş Tehdit Ediyor / Mises Institute (ABD)

Dünya genelinde Ukrayna ve Filistin'de devam eden savaş ortamının yanı sıra Balkanlar'daki istikrarsızlık giderek artmakta, Bosna-Hersek ve Kosova'da yaşanan gerginlikler dikkat çekmektedir. Kosova'daki durum nispeten sınırlı bir gerilim içerirken, Bosna-Hersek'teki kriz daha ciddi bir boyut kazanmıştır. Bosna-Hersek, **Dayton Barış Anlaşması** çerçevesinde belirlenen düzenin dışına çıkmıştır. Boşnaklar, bu anlaşmayı ihlal ederek Sırp Cumhuriyeti'nin yetkilerini kısıtlarken, Bosna-Hersek'in üniter bir yapıya kavuşmasını hedeflemektedir. 1995'teki Dayton Barış Anlaşması ile Sırp Cumhuriyeti, Bosna-Hersek içinde yüksek ve fiili bağımsızlık elde etmiştir. Ancak, Boşnaklar bu durumu

kabul etmeyerek Sırp Cumhuriyeti'nin lağvedilmesini ve Boşnakların egemenliğinde tek bir Bosna-Hersek kurulmasını talep etmektedir.

Boşnak siyasetçiler ve dini liderler, Sırp Cumhuriyeti'ne karşı tehditlerde bulunurken, askeri hazırlıklarını artırmaktadır. Sırp Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Milorad Dodik, Dayton Barış Anlaşması'na geri dönülmesi gerektiğini savunsa da Boşnakların agresif politikaları ve askeri hazırlıkları bu öneriyi tehdit altında bırakmaktadır. Son yıllarda Bosna-Hersek'te Boşnakların kontrolündeki Igman silah fabrikasının kapasitesinin artırılması ve silahlanmanın güçlendirilmesi, bu tehditlerin somut göstergeleri olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, Sırlara yönelik etnik temizlik tehdidine karşı NATO'nun herhangi bir yorumda bulunmaması da tepkilere neden olmuştur. Sırp liderler, Sırp Cumhuriyeti'nin varlığını korumak ve olası etnik temizlik risklerine karşı koymak için Sırların birlik ve güçlü bir savunma oluşturulması gerektiğini ifade etmiştir.

Kaynak: Mises Institute

Erişim: <https://mises.org/power-market/new-war-threatens-bosnia-and-herzegovina>

Anahtar Kelimeler: Bosna Hersek, Kosova, Savaş, Sırp Cumhuriyeti.

5. NATO ve Türkiye: İttifak, 75. Yılında Ankara İçin Ne İfade Ediyor? / Trends Research & Advisory (Birleşik Arap Emirlikleri)

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO'nun 75. yılında düzenlenen zirveye katılmıştır. Türkiye, NATO'ya katıldığı 1952 yılında bu yana ittifakın önemli bir üyesi

olmuştur. Türkiye'nin NATO üyeliği, Batı bloğuna olan bağlılığının bir sembolü olarak görülmüş ve bu bağlılık, Türkiye'nin dış politikası üzerinde önemli bir etki oluşturmuştur. Ancak, Türkiye'nin savunma stratejisi ve dış politikası, zaman zaman NATO'nun genel hedefleriyle uyumsuzluk göstermiştir.

Son dönemde NATO Rusya ve Çin gibi global tehditlerle karşı karşıya kalırken, Türkiye'nin dış politikası da bu duruma paralel olarak şekillenmektedir. NATO'nun son ortak açıklamasında, Rusya ve Çin büyük zorluklar olarak belirtilmiş ve Ukrayna'ya olan destek yine vurgulanmıştır. NATO, Rusya'ya karşı aktif önlemler alırken Çin'e karşı daha temkinli bir tutum sergilemektedir. Ayrıca, ABD başkanlık seçimlerinde yaşanan belirsizlikler, bu desteklerin gelecekteki devamlılığını etkileyebilir.

Türkiye, Avrupa Birliği (AB) ile daha fazla iş birliği yapılmasını desteklerken, AB üyesi olmayan bir ülke olarak NATO'nun Avrupa savunmasında önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye'nin, NATO çerçevesinde Avrupa savunmasının geliştirilmesine katkıda bulunması beklenmektedir. Ancak, Türkiye'nin AB ile siyasi diyalogunun gelişmesi şu anda pek **olası görünmemektedir**.

Türkiye'nin NATO içindeki durumu karmaşıktır. Türkiye, Ukrayna'nın NATO üyeliğini desteklerken, ittifakı Rusya ile uzun süreli bir savaşa çekilmemesi konusunda uyardığıdır. Aynı zamanda, Türkiye Rusya'dan S-400 füze sistemi almış ve Moskova ile çeşitli güvenlik düzenlemeleri yapmıştır. Türkiye, Çin ile de güçlü bağlar kurarak **Kuşak ve Yol İnisiyatifi**'ne dahil olmuştur. Bu bağlamda, Türkiye'nin **BRICS** ve **Şanghay İş Birliği Örgütü** (SCO) gibi Çin ve Rusya liderliğindeki uluslararası kuruluşlara üyelik düşüncesi, NATO ile olan uyumunu etkileyecektir.

Emekli Türk Amiral Türker Ertürk, NATO ile Türkiye'nin güvenlik öncelikleri arasında büyük bir uçurum olduğunu belirtmiştir. Türkiye'nin, Rusya ve Çin ile olan bağlarını genişletmesi gerektiğini ve bu ülkelerin düşman olarak değil, stratejik ortaklar olarak görülmesi gerektiğini savunmuştur.

Türkiye'nin NATO üyeliği, karmaşık bir dinamiğe sahiptir. Türkiye, NATO'nun artan Rusya karşıtı caydırıcılık politikalarıyla uyumsuz hareket etmekte ve kendi stratejik ilişkilerini sürdürmektedir. Ancak, Türkiye'nin NATO ile ilişkisi hem Türkiye'nin güvenlik ihtiyaçları hem de uluslararası savunma iş birlikleri açısından önemlidir. Türkiye'nin NATO üyeliği,

Ankara'nın Batı bloğuyla olan güvenlik ilişkilerini ve savunma pazarındaki rolünü sürdürmesini gerektirmektedir. Türkiye'nin NATO içindeki rolü ve katkıları, gelecekteki uluslararası güvenlik dengeleri açısından kritik öneme sahiptir.

Kaynak: TRENDS

Erişim: <https://trendsresearch.org/insight/turkiye-in-nato-what-does-the-alliance-mean-for-ankara-on-its-75th-anniversary/>

Anahtar Kelimeler: NATO, Rusya, Türkiye.

6. Orta Doğu'da Geniş Çaplı Çatışma Potansiyeli / The Washington Institute (ABD)

12 Ağustos'ta The Washington Institute'un düzenlediği Politika Forumu'nda, İsraili emekli Tümgeneral Amir Eshel, eski ABD Orta Doğu özel elçisi David Satterfield ve The Washington Institute'un Kıdemli Araştırmacısı Dana Stroul, İran'ın potansiyel saldırısı ve bu saldırının önlenmesi için atılacak adımları tartışmıştır. Amir Eshel İsrail'in, özellikle Hizbullah'ın kıdemli komutanı Fuad Shukr ve Hamas lideri İsmail Haniye'ye yapılan suikastların ardından İran ve Lübnan tarafından gelebilecek olası saldırılara karşı hazırlıklı olduğunu belirtmiştir. İsrail halkının bu olasılıktan endişe duyduğunu ancak panik yapmadıkları iddia edilmiştir. Eshel İran'ın, İsrail'in **misilleme** stratejisinden haberdar olduğunu ve temkinli hareket ettiğini, bu nedenle büyük bir tırmanışın kısa vadede olasılık dışı olduğunu söylemiştir. Mevcut durumda İsrail'in önleyici bir eyleme

geçmesinin yersiz olduğu ancak durumun tam ölçekli bir savaşa evrilmesi durumunda şartların ona göre değişeceği belirtilmiştir.

Kaynak: Washington Institute

David Satterfield, İran ve Hizbullah'ın geniş çaplı bir çatışmayı istemediğini, ancak önemli yanlış hesaplamalar veya hatalar nedeniyle bölgesel tırmanış riskinin bulunduğunu ifade etmiştir. ABD'nin, bölgesel çatışmaları önlemek için Arap ve Avrupa ortaklarıyla birlikte bir koalisyon oluşturarak savunma operasyonları gerçekleştirdiğini ve diplomatik angajmanı ön planda tuttuğunu söylemiştir. ABD, bölgeye uçak gemisi, güdümlü füze denizaltısı ve savaş jetleri göndererek olası bir geniş çaplı savaşı önleyici eylemlerde bulunmaktadır. Satterfield, ateşkesin sağlanmasının kritik olduğunu ancak Hamas komutanı Yahya al-Sinwar'ın savaşta hayatta kalmayı ve Hamas'ın Gazze üzerindeki kontrolünü sürdürmeyi hedeflediğini iddia etmiştir. Dana Stroul, ateşkes müzakerelerinin karmaşıklığına ve bu süreçte tüm kaynakların harcanması gerektiğine dikkat çekmiştir. Stroul, ateşkes anlaşmasının gerektirdiği aşamalar ve garantilerin karmaşıklığını belirtirken müzakerelerde bir anlaşma sağlanamasa bile ABD'nin süreç dışında kalmayacağını vurgulamıştır. Bu forum, bölgesel güvenlik dinamiklerini ve olası krizlere karşı stratejik yanıtları anlamak açısından önemli bir platform görevi icra etmiştir.

Erişim: <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/brink-potential-broader-conflict-middle-east>

Anahtar Kelimeler: Çatışma, Orta Doğu, Savaş.

7. Trump'ın İkinci Dönemi Çin İçin Ne Anlama Geliyor? / Vivekananda International Foundation (Hindistan)

Trump'ın ikinci ABD Başkanlığı döneminin Çin üzerindeki etkilerinin, ilk dönemine göre daha sert olacağı ancak bazı uzlaşmaları da içerebileceği düşünülmektedir. Trump'ın yaklaşımını tahmin etmek zor olsa da mevcut veriler ve Ukrayna savaşının etkilerine göre ABD ile Çin arasında **ticari gerilimlerin** ve **siyasi belirsizliklerin artması** beklenmektedir.

Kaynak: Vifindia

Trump'ın Asya-Pasifik bölgesindeki Çin etkilerini sınırlamak amacıyla bilinçli bir çaba içinde olacağı öngörülmektedir. Çin'in bölgedeki genişleme stratejisi, özellikle Covid-19 sonrası doğrudan yatırımlar ve askeri ilişkiler aracılığıyla dikkat çekici bir hale gelmiştir. ABD, bu durumu dengelemek için Japonya, Avustralya ve Hindistan gibi ülkelerle ittifaklar kurmuştur. Trump'ın Çin'e karşı **sert ticaret politikaları** uygulaması, özellikle Çin'in Kalıcı Normal Ticaret İlişkileri (PNTR) statüsünü iptal ederek, Çin'in Dünya Ticaret Örgütü (WTO) üyeliğini riske atabilir ve ABD ekonomisinde büyük etkiler oluşturabilir.

Trump'ın ekonomi politikaları, özellikle yüksek tarifeler, Çinli şirketleri hedef alarak ABD'nin motorlu araç ve diğer üretim sektörlerini etkileyebilir. Bu tür tarifelerin uygulanması, düşük gelirli Amerikalı haneler üzerinde büyük bir mali yük oluşturabilir. Sonuç olarak, Trump'ın ikinci döneminde Çin ile ilişkilerde sert bir yaklaşım benimsemesi muhtemeldir. Ancak, bu politikaların hem ABD hem de Çin için geniş kapsamlı ekonomik ve siyasi etkileri olabilir.

Erişim: <https://www.vifindia.org/2024/august/14/What-Does-a-Second-Term-of-Mr-Trump-Mean-for-China>

Anahtar Kelimeler: Çin, DTÖ, Trump.

8. Rusya'nın Esir Takası Stratejisinin Şifresi Çözülüyor / Chatham House (Birleşik Krallık)

1 Ağustos tarihinde Batı ülkeleri ve Rusya, Soğuk Savaş'tan bu yana gerçekleşen en büyük esir takasını gerçekleştirmiştir. Almanya, ABD, Norveç, Slovenya, Polonya ve Türkiye'nin dahil olduğu benzeri görülmemiş bir uluslararası iş birliği sayesinde, Rusya ve Belarus'ta bazı suçlamalarla mahkûm edilen **4 Amerikalı, 5 Alman ve 7 Rus**, Rus hapisanelerinden çıkarılmıştır. Rusya tarafı tetikçilerini, casuslarını ve bilgisayar korsanlarını serbest bırakmak için rehineleri elinde tutarken, Batı sadece kendi vatandaşlarının değil, Rus vatandaşlarının da aralarında bulunduğu masum insanların özgürlükleri ve hayatları lehine zor bir karar vermiştir.

Müzakereler, Rusya ile Batı arasında bazı önemli diplomatik kanalların varlığını kanıtlamış ancak Rusya'nın gelecekteki müzakereler için güvenilir bir ortak olabileceğini göstermemiştir. Rusya, bu tür temasları yaptırımların hafifletilmesi ya da Ukrayna konusunda taviz verilmesi için kullandığı düşünülmektedir. Ancak mevcut takas görüşmelerine Ukrayna gündeminin dahil edilip edilmediği bilinmemektedir. Siyasi tutukluların serbest bırakılması, uzun süredir Rusya'dan "iyi haber" alamayan savaş karşıtı Ruslar için sevinç kaynağı olmuştur. Ancak içlerinden küçük bir kesim bu takası tam ve koşulsuz bir zafer olarak görmektedir. Rus hapisanelerinde hâlâ yaklaşık 1.200 siyasi mahkûm bulunduğu belirtilmiştir.

Rusya'nın ABD Büyükelçisi Anatoly Antonov, Moskova'nın ABD hapisanelerindeki yurttaşlarının serbest bırakılması için çalışmaya devam edeceğini ifade etmiştir. Ancak, savaş karşıtı Rusların daha fazla Rus siyasi mahkûmun takas edilmesine yönelik makul umutlarının yanı sıra, böyle bir fırsat Kremlin'e yabancı vatandaşları rehin almanın daha geniş jeopolitik oyununun başarılı bir unsuru olduğunu da teyit etmektedir. Diğer ülkelerin aksine diplomatik ilişkilere, küresel itibara ya da turizm gelirlerine verilen

zararın, kazanılan dar imtiyazın değerini aşıp aşmadığı sorusu Rusya için artık önemli değildir.

Kaynak: Chatham House

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/2024/08/illusion-mercy-decoding-russias-prisoner-swap-strategy>

Anahtar Kelimeler: ABD, Rusya, Esir Takası, Müzakere.

C. ÇEVRE

1. Şehirlerde İnşaat ve Yıkım Atıklarının Yönetimi / Observer Research Foundation (Hindistan)

Hindistan'daki şehirler, artan nüfusu ve faaliyetleri karşılamak amacıyla sürekli olarak yeni yapılar inşa etmekte ve mevcut yapıları yeniden modellemektedir. Bu kapsamda konut ve ticari kompleksler, okullar, hastaneler, yollar, köprüler, tüneller gibi birçok altyapı projesi yer almaktadır. Gerçekleştirilen altyapı çalışmaları sonrasında büyük miktarda **inşaat atığı** oluşmaktadır. Bu atıklar arasında asfalt, çimento, tuğla, cam, ahşap gibi çeşitli malzemeler bulunmaktadır. 2016 yılında Çevre, Orman ve İklim Değişikliği Bakanlığı, inşaat ve yıkım atıklarının yönetimini düzenleyen kuralları yürürlüğe koymuştur. Bu kurallar, atık üreticilerinin atıkları toplama, ayrıştırma ve depolama yükümlülüklerini belirlerken, kentsel yerel yönetimlerin de atıkların bertarafını sağlaması gerektiğini öngörmektedir.

Kaynak: ORF

Ancak Hindistan'da inşaat atıklarının yönetimi genellikle denetimsiz kalmakta ve kurallar çoğunlukla uygulanmamaktadır. Bu durum, şehirlerdeki su kaynaklarının azalmasına ve kentlerde yaşanan sel olaylarının şiddetlenmesine yol açmaktadır. Müteahhitler,

maliyetleri azaltmak amacıyla atıkları nehir kenarlarına dökmekte, bu da nehir yatağının daralmasına ve sel felaketlerine neden olmaktadır. Pune'da yaşanan son sel felaketi bu durumu doğrulamaktadır. Eyalet hükümetleri, nehirlerin korunması için taşkın hatlarını belirleyip yasaklı ve kısıtlı bölgeler oluşturmakla yükümlüdür. Ancak, bu bölgelerin kötüye kullanımı devam etmektedir. Örneğin, Maharashtra'daki birçok nehir, taşkın hatları içinde inşaatlara ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca, ülkede inşaat atıklarını geri dönüştüren tesislerin sayısı oldukça azdır. C&D Kuralları, atık geri dönüşümünü teşvik etmekte ve geri dönüşüm yapılmadan atıkların belirlenen alanların dışına atılmasını yasadışı hale getirmektedir.

Erişim: <https://www.orfonline.org/expert-speak/managing-construction-and-demolition-waste-in-cities>

Anahtar Kelimeler: Altyapı, Hindistan, Şehir, Yıkım.

2. Yüksek Buğday Fiyatları, Mısır'ı 1989'dan Bu Yana İlk Kez Ekmek Fiyatlarını Artırmaya İtti / International Food Policy Research Institute (ABD)

2024 yılı Haziran ayında Mısır hükümeti, sübvans edilen **baladi** ekmeğinin fiyatını 5 kuruştan 20 kuruşa çıkararak dört kat artırırken, **1989'dan bu yana yapılan ilk fiyat artışı** olmuştur. Bunun sebebi ise bir dizi faktörden oluşmaktadır. Mısır'ın buğday ithalatına olan bağımlılığı, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın etkisi, Mısır poundunun dolar karşısında değer kaybetmesi ve kamu harcamalarını azaltma çabaları bu faktörler arasındadır. Mısır'da ekmek fiyatları uzun zamandır hassas bir siyasi konu olarak görülmektedir. 1977'de Enver Sedat sübvansiyonları kestiğinde "ekmek intifadası" yaşanmış ve 2011'de Mısırlılar ekmek ve adalet talepleriyle sokaklara dökülmüştür. 2017 yılında ise ekmek sağlama miktarındaki azaltmalar büyük protestolara neden olmuştur. Buğday, Mısır'da temel gıda maddelerinden biridir ve günlük kalorilerin yaklaşık %35'ini oluşturmaktadır. 2010'lu yıllarda Mısır, buğday ithalatında Rusya ve Ukrayna'nın ihracatına bağımlı hale gelmiştir. 2022 yılında başlayan Rusya-Ukrayna savaşı sonrası Ukrayna limanlarından tahıl sevkiyatı kesilmiş ve bu durum Mısır'ı ciddi anlamda etkilemiştir.

2023 ve 2024'ün başlarında, Rusya ve Ukrayna Mısır'ın buğday ithalatında önemli bir paya sahip olmuştur. Mısır, resmi para biriminin dolar karşısında değer kaybetmesi EGP (Mısır lirası) nedeniyle yüksek ithalat maliyetleriyle karşı karşıya kalmıştır. Küresel buğday fiyatları düşmüş olsa da EGP cinsinden buğday fiyatları oldukça yüksek kalmıştır. Bu durum, hükümetin sübvansiyon edilen baladi ekmeğinin fiyatını artırma kararına neden olmuştur. Sübvansiyonlar, düşük maliyetli ve düşük besin değerine sahip gıdaları teşvik ederken, daha besleyici gıdalara erişimi kısıtlayabilmektedir. Mısır'daki **ekonomik kriz**, bu tür davranışların artmasına neden olmaktadır. Artan ekmeğin fiyatları ve yüksek enflasyon, hanelerin gıda güvenliğini daha da zorlaştırmaktadır. Hükümet'in beslenme güvenliğini artırmak için sübvansiyonlu gıda sepetini mikro besin açısından zengin gıdalarla genişletmesi önerilmektedir.

Kaynak: Jordi Vague

Erişim: <https://www.ifpri.org/blog/egypt-increases-price-of-subsidized-bread-for-the-first-time-since-1989-implications-for-nutrition-and-food-security/>

Anahtar Kelimeler: Buğday, İthalat, İhracat, Mısır, Ukrayna, Rusya.

3. Sıcak Hava Dalgaları ve İklim Değişikliği / Chatham House (Birleşik Krallık)

İklim değişikliği, sıcak hava dalgalarının daha uzun ve şiddetli bir duruma gelmesine sebep olmaktadır. İklim değişikliği ile atmosfere sera gazı salınımının da arttığı, bunun sonucunda da ısı hapsolmesi ve küresel ısınma gibi durumların ortaya çıktığı ifade

edilmektedir. Bilimsel çalışmalar, insan kaynaklı iklim değişikliği sebebiyle aşırı sıcakların daha şiddetli hale geldiğini göstermektedir. Örneğin ABD, Meksika ve Orta Amerika'da yaşanacak olan sıcak hava dalgasının iklim değişikliği nedeni ile daha sıcak bir hale geleceği ifade edilmiştir. **Sıcak hava dalgaları, kuraklıklar, orman yangınları, su ve gıda güvensizliği** gibi sorunların ortaya çıkabileceği ve bununla beraber toplumsal bir yıkım ile karşı karşıya kalılabileceği vurgulanmaktadır. Kanada'da 2023 yılında meydana gelen orman yangınları nedeniyle büyük bir alanın yanarak hava kirliliğini arttırdığı belirtilmiştir. Sıcak hava dalgaları su kaynaklarını, gıda güvenliğini, sağlık ve ekonomi durumlarını etkilemektedir. Aşırı sıcaklar ile hastalık, sıcak çarpması, gıda üretiminin azalması ve işgücü kaybı gibi sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Ayrıca, aşırı sıcaklar enerji altyapısına zarar vererek ulaşımın aksaması gibi durumların ortaya çıkmasına sebep olabilmektedir.

Kaynak: Chatham House

Hükümetler aşırı sıcak hava ile başa çıkabilmek için çeşitli stratejiler geliştirmektedir. Erken uyarı sistemleri, ısı planları ve yasal düzenlemeler bu stratejilere örnek olarak verilebilir. Ancak bu stratejilerdeki uygulama sorunları ve finansal eksiklikler zorluk çıkarabilmektedir. Sıcak hava dalgalarının etkilerini azaltmak için de emisyonların azaltılması, şehirlerin iklime dayanıklı hale gelmesi, kentsel bölgelerde yeşil altyapıların oluşturulması, sosyal dayanıklılık gibi çeşitli önlemler alınması gerekmektedir. Sonuç olarak aşırı sıcaklar sadece hava olayları değil, insan sağlığı, gıda güvenliği, ekonomik

durum gibi birçok alanda geniş çaplı etkiler oluşturmaktadır. Bu etkiler ile savaşabilmek için kararlı politikaların uygulanması gerekmektedir.

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/2024/08/heatwaves-extreme-heat-and-climate-change>

Anahtar Kelimeler: Hava Olayları, Kuraklık, Sıcaklık.

4. Dünya Geneline 'Net Sıfır' Planlarına Rağmen Fosil Yakıt Tüketimi Artıyor/ Fraser Institute (Kanada)

ABD Hazine Bakanı, Brezilya'da yaptığı bir konuşma esnasında dünyanın 2050 yılına kadar net sıfır karbon emisyonu hedefine ulaşabilmesi için **her yıl en az 3 trilyon doların harcanması** gerektiğini belirtmiştir. Bununla birlikte temiz enerji teknolojilerinin geliştirilmesi ve kapsayıcı büyüme yollarının oluşturulması gerekliliğine vurgu yapmıştır. Net sıfır emisyon hedefine ulaşmak, fosil yakıt tüketimini azaltmayı aynı zamanda da emisyonları dengelemeyi gerektirmektedir. 1997 yılında imzalanan Kyoto Protokolü'nden beri, fosil yakıtların küresel enerji içindeki payı %85,7'den %81,5'e düşmüştür. Ancak fosil yakıt kullanımında küresel olarak bir artış söz konusudur. Kanada'da Trudeau hükümeti 2050 yılına kadar net sıfır hedefi için milyarlarca dolar harcamış ve kapsamlı vergi düzenlemeleri getirmiştir. Fakat, fosil yakıtların enerji tüketimindeki payları 2015 yılında %64,6 iken 2023 yılında %65'e yükselmiştir. Bu verilerle hükümetin karbon vergilendirme düzenlemelerinin yetersiz kaldığı görülmektedir.

Tarih boyunca büyük enerji dönüşümleri yavaş bir şekilde gerçekleşmiştir. Biyokütle yakıtlarından fosil yakıtlara geçişin iki yüzyıldan uzun sürdüğü de çalışmalarla desteklenmiştir. Bu geçişler kömürün odunu, petrolün kömürü, doğalgazın petrolü geçmesi ile gerçekleşmiştir. Gelişmekte olan ülkelerde yaklaşık üç milyar insan biyokütle yakıtlarına bağımlıdır. Net sıfır emisyon hedefi, 19. Yüzyılda yapılan enerji değişiminden çok daha büyük bir değişim gerektirmektedir. Hükümetler, mevcut enerji tüketiminin 23 katı kadar bir enerjiyi yenilenebilir enerji kaynakları ile sağlanması ve bunun da önceki geçişlere kıyasla daha kısa sürede gerçekleşmesi gerektiğini söylemektedir. Fakat bu

durum hem fosil yakıt tüketimlerinin artması hem de net sifıra ulaşmak için gereken adımların zor olması nedeni ile gerçekçi görünmemektedir.

Kaynak: Fraser Institute

Erişim: <https://www.fraserinstitute.org/article/fossil-fuel-consumption-rising-despite-net-zero-plans-worldwide>

Anahtar Kelimeler: Dünya, Enerji, Net-Sıfır, Yakıt.

D. SOSYAL

1. ABD'de COVID İstikrarlı Yükselişini Sürdürüyor / Center for Infectious Disease Research & Policy (ABD)

Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri'nden (CDC) gelen son güncellemelere göre, ABD'nin birçok bölgesinde Covid-19 aktivitesi artış göstermektedir. Virüsün hızla bir şekilde yayılmasının sebepleri arasında, bağışıklık sisteminden daha kolay kaçabilen SARS-CoV-2 varyantları ve önceki enfeksiyonlar ile aşılama kaynaklı bağışıklığın azalması yer almaktadır. Ülke genelinde **test pozitifliği**, bir önceki haftaya göre hafif bir artışla **%16,3'e yükselmiştir**. Teksas ve çevresindeki eyaletlerde ortalama %25,7 ile en yüksek seviyeler görülürken, Güneydoğu, Ortabatı ve Kuzeybatı bölgeleri bu durumu takip etmektedir. Covid-19 nedeniyle acil servis ziyaretleri, ziyaretlerin yalnızca %2,2'sini oluşturmaktadır. Ancak son raporlama haftasında bu oran %12,1 artmıştır. En yüksek seviyeler, Teksas, Louisiana, Florida ve Hawaii'de görülmüştür. CDC, hastaneye yatış seviyelerinin özellikle yaşlılar arasında yüksek olduğunu belirtmiştir. Covid-19 kaynaklı ölümler, bir önceki haftaya göre %25 artmış olmasına rağmen, genel olarak Covid-19 tüm ölümlerin sadece %1,5'inden sorumludur.

Kaynak: Antonio Diaz

Bölgesel farklılıklarla birlikte atık su seviyeleri yüksek kalmaktadır. CDC'nin atık su takibi, SARS-CoV-2 tespitlerinin yüksek seviyede kaldığını göstermektedir. Mevcut dalgalanmada en yüksek seviyeler Batı'da görülmüş, ancak tespitler ABD'nin tüm bölgelerinde, özellikle Güney'de olmak üzere, istikrarlı bir şekilde artmaktadır. Temmuz ayının sonunda Batı'daki tespitler biraz azalmış, ancak günümüzde tekrar yükselmiştir. Emory Üniversitesi ile ortak yürütülen Stanford Üniversitesi merkezli ulusal bir atık su izleme sistemi olan WastewaterSCAN'dan alınan son veriler, SARS-CoV-2 seviyelerinin ulusal düzeyde yüksek olduğunu ve son üç hafta içinde artış eğilimi gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, Kuzeydoğu ve Batı bölgelerinde önemli bir artış veya azalış eğilimi gözlemlenmemiştir.

Erişim: <https://www.cidrap.umn.edu/covid-19/us-covid-markers-continue-steady-rise>

Anahtar Kelimeler: ABD, Covid-19, Su, Virüs.

2. Dünya Sağlık Örgütü Maymun Çiçeği Virüsü Sebebiyle Küresel Halk Sağlığı Acil Durumu İlan Etti / Center for Infectious Disease Research & Policy (ABD)

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Başkanı, Afrika'da mpox (**maymun çiçeği**) vakalarında yaşanan artışın ve özellikle de yeni bir klonun ortaya çıkmasıyla uluslararası halk sağlığı acil durumunun ilan edilmesi gerektiğini duyurmuştur. DSÖ Acil Durum Komitesi tavsiyeyi kabul ederek uluslararası bir müdahale olması gerektiğini vurgulamıştır. Komite başkanı mpox'un daha önce vakası bildirilmemiş bölgelerde bile dolaşımda olduğunu iddia etmiştir. Yeni klon 1b'nin Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde tespit edilmesi ve diğer Afrika ülkelerine yayılması, küresel sağlık otoritelerini endişelendirmiştir. Ogoia, bu durumun gelecekte yayılma potansiyelinin yüksek olduğunu ve bu nedenle uluslararası düzeyde koordine edilmiş bir müdahalenin şart olduğunu ifade etmiştir.

Afrika'daki mpox salgınları için yaklaşık **10 milyon doz aşırıya ihtiyaç** duyulmaktadır. DSÖ, mevcut aşı stoklarını değerlendirerek Nordic tarafından üretilen Jynneos markalı aşından yaklaşık 500.000 doz bulunduğunu ve yıl sonuna kadar da 2,4 milyon doz daha üretileceğini açıklamıştır. Ayrıca, Japonya'nın stoklarında bulunan ve henüz piyasada

bulunmayan ikinci bir mpox aşısı da bulunmaktadır. DSÖ Salgın ve Pandemi Hazırlık/Önleme Departmanı direktör vekili, aşıların etkili şekilde kullanılabilmesi için hastalığın yayılma şeklini anlamının önemli olduğunu ifade etmiştir. Salgınların karmaşıklığı ve epidemiyolojik değişiklikleri göz önüne alındığında ülkelerin aşı malzemeleri adına DSÖ ile ortak çalışmaları gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca mpox aşısı üretenlerin de ürünlerini DSÖ acil kullanım listesine dahil etmeleri gerektiği ifade edilmiştir.

Kaynak: *Eric Bridiers*

Erişim: <https://www.cidrap.umn.edu/mpox/who-declares-global-public-health-emergency-mpox-surge-africa>

Anahtar Kelimeler: Afrika, Mpox, Salgın.

E. TEKNOLOJİ

1. İnsansı Robotlar Çin'in İnovatif Atılımlarına Destek Veriyor / Xinhua Silk Road Information Service (Çin)

İnsansı robotlar, 4 Temmuz 2024'te Çin'in Şanghai kentinde düzenlenen 2024 Dünya Yapay Zekâ Konferansı'nda sergilenmiştir. Pekin'in Güneydoğusundaki E-Town'da güneş doğarken insansı robotlar Tai Chi yaparak ve koşarak ilgi çekmiştir. Bu robotların, Çin'in uzun vadeli büyümesinde önemli bir rol oynayacak yeni nesil teknolojiler olduğu belirtilmiştir. Tien Kung adı verilen siyah metalik insansı robot, Pekin Somutlaştırılmış Yapay Zekâ Robotik İnovasyon Merkezi (HUMANOID) tarafından geliştirilmiştir. **Tien Kung**, Nisan ayında ilk kez tanıtılmış ve **saatte 6 kilometre hızla koşabilen dünyadaki ilk tam boyutlu elektrikli robot** olarak dikkatleri üzerine çekmiştir. HUMANOID'in Genel Müdürü Rick Xiong, insansı robotların gelecekte huzurevlerinde, yaşlı bakımında ve otomobil fabrikalarında görevleri yerine getirmeye kadar geniş bir uygulama yelpazesine sahip olunacağını belirtmiştir. 2024 yılında Çin'deki insansı robot pazarının yaklaşık 2,76 milyar yuan, 2029'da ise 75 milyar yuan olacağı öngörülüyor. 2035 yılına kadar pazarın 300 milyar yuan büyüklüğüne ulaşması beklenmektedir.

Kaynak: Wang Xiang

Çin, geniş bir üretim ve imalat sistemine sahip olup, insansı robotların gelişimi için ideal bir ortam sunmaktadır. E-Town'da 110'dan fazla robotik şirket bulunmaktadır ve ülke, küresel yapay zekâ pazarında ön plandadır. Çin Hükümeti, insansı robotlar ve diğer geleceğin endüstrilerinin desteklenmesi için çeşitli politikalar geliştirmekte ve kuluçka merkezleri kurmaktadır. HUMANOID, bu yılın sonunda yeni teknolojileri tanıtan bir platform başlatacak ve E-Town'da düzenlenecek Dünya Robot Konferansı'na katılacaktır. Konferansta, ABD, Japonya ve Almanya gibi ülkelerdeki endüstri oyuncuları ve 20'den fazla insansı robot yer alacaktır. Xiong, küresel iş birliklerine açık olduklarını ve teknolojiyi gerçek bir başarıya dönüştürme hedefinde olduklarını belirtmiştir.

Erişim: <https://en.imsilkroad.com/p/341558.html>

Anahtar Kelimeler: Çin, İnovasyon, Robot.

Bu rapor KOSAM tarafından
özel olarak hazırlanmıştır.
www.kosam.org

F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER

1. The Royal United Services Institute for Defence and Security Studies

Arktik ve Kuzey Bölgesinde Büyük Güç Mücadelesi

Çevrimiçi Etkinlik (02.09.2024)

Gerçekleştirilecek etkinlikte iklim değişikliği ve Rusya – Ukrayna Savaşı'nın Arktik bölgesinde jeopolitikayı nasıl etkilediği, ayrıca NATO, ABD, Rusya ve Çin gibi güçlerin bölgeye nasıl odaklandıkları tartışılacaktır.

Erişim: <https://my.rusi.org/events/great-power-competition-in-the-arctic-and-high-north.html>

2. Stockholm Environment Institute

Avrupa Birliği'nin Yeni Tedarik Zinciri Regülasyonları

Çevrimiçi Etkinlik (04.09.2024)

Avrupa Birliği, geçtiğimiz son on yıllık dönemde şirketlerin küresel tedarik zincirindeki çevresel ve sosyal standartlarını geliştirmede öncü rol oynamıştır. Gerçekleştirilecek etkinlikte, iş adamlarının politik karar alma süreçlerinde nasıl rol alacakları, yeni regülasyonların fiyatları, satın alma uygulamaları ve tüm küresel tedarik zincirinin nasıl değiştirileceği tartışılacaktır.

Erişim: <https://www.sei.org/events/the-eus-new-supply-chain-regulations/>

3. Centre on Regulation in Europe

Avrupa Birliği'nde Telekomünikasyonun Geleceği

Çevrimiçi Etkinlik (12.09.2024)

Telekomünikasyon ağı, altyapısı ve sağladığı bağlantı imkânı dijital ekonomi ve toplumun gelişmesinde önemli bir yere sahiptir. Avrupa'nın dijital ekonomideki tam potansiyelini kavramak için güçlü bir telekomünikasyon sektörüne sahip olması gerektiği belirtilmiştir. Gerçekleştirilecek etkinlikte, Avrupa Birliği'nin gelecekte telekomünikasyon için düzenleme çerçevesinin nasıl olacağı, teknolojik ve jeopolitik gelişmelerin bu düzenlemeleri nasıl etkileyeceği tartışılacaktır.

Erişim: <https://cerre.eu/events/future-of-european-telecommunications/>

Bu rapor KOSAM tarafından
özel olarak hazırlanmıştır.
www.kosam.org

KOSAM'dan...

Belirlediği alanlarda araştırma raporları üreten, bilgi notları yayımlayan, farklı sorunlara çözüm sunma amaçlı projelere imza atan bir yapı hüviyetindeki **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)**, Konya merkezli bir düşünce kuruluşu olarak 2022 yılının ilk çeyreğinde kuruldu.

Ekonomi, ticaret, sanayi, iç ve dış politika dinamikleriyle sosyal politikalar, tarım, çevre, akıllı şehir, sağlık, enerji vb. konularla ilgilenen KOSAM faaliyetlerini şehir, ülke ve dünya ekseninde farklı başlıklarda yürütür.

Merkez; uluslararası düşünce kuruluşlarının faaliyetlerini, raporlarını ve güncel değerlendirmelerini düzenli takip eder. Bu kapsamda 2022 yılından itibaren KOSAM bünyesinde; dünya ve ülke gündemi hakkında bilgilenmek, düşünce kuruluşlarının raporlarından haberdar olmak ve en önemlisi küresel fırsatlardan faydalanıp risklerden kaçınmak için stratejik çalışmaları aktarmak amacıyla “**Dünya Ne Konuşuyor?**” Raporları hazırlamaktadır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu, her ayın ilk ve ikinci yarısını kapsamak üzere **ayda iki defa** okurlarıyla buluşmaktadır. Rapor için **Kuzey ve Latin Amerika, Euro Bölgesi, Orta ve Uzak Asya, Afrika, Orta Doğu, Avrasya** vb. çeşitli bölgelerde faaliyet gösteren düşünce kuruluşlarının gündemleri KOSAM'ın uzman kadrosu tarafından analiz edilir. Süreçte “Hangi kuruluş ne tür konularda çalışmış, gündemde ne var ve gelecekte beklentileri neler?” sorularına cevap aranır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu; **Ekonomi, Politika, Çevre, Sosyal ve Teknoloji** olmak üzere **beş ana başlıkta** hazırlanır. Makale, rapor, bilgi notu, yorum vb. çalışmaların kısa özetleri okuyucuya yansıtılırken konu başlığı, makalenin hangi kurumdan alındığı ve bu merkezlerin hangi ülkede faaliyet gösterdikleri de raporda yer alır. Her özetin sonunda konuyla ilgilenen okurların orijinal çalışmaya hızlı bir şekilde ulaşabilmesi için erişim linkleri açık şekilde paylaşılır.

KOSAM olarak hedefimiz; “Dünya Ne Konuşuyor?” sorusunun cevabını ve bölgelerinde ulusal/ uluslararası politikaya yön veren kuruluşların “**yarınların gündemi**” olarak gördükleri farklı başlıkları analiz ederek güncel hâli ile aktarmaktır. Bu bağlamda **2024 yılında da** ekonomi, siyaset, ticaret, sanayi, sosyal politika, eğitim, çevre vb. alanlarda yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası araştırma ve çalışmalar yürütmeye, büyük veri analizi ile mevcut durum değerlendirmeleri yaparak geleceğe ışık tutmaya ve **sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamaya devam ediyoruz.**